

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

**Principia Juris Canonici : Ex Libro ... Decretalium Gregorii
IX. Pontificis M / Antehac In Alma & Archi-Episcopali
Benedictina Universitate Salisburgensi**

König, Robert

Salisburgi, 1725

VD18 80460518

34. De Treuga & Pace.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-61781](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-61781)

pacisci arg. l. 122. §. Calimakus ff. de Verb. oblig. Quæ tamen prohibitio nostra de induciis longioribus erit subaudienda: breviores enim, suadente maximè necessitate, accipere & largiri Duces non puto prohiberi. Gentil. de F. B. lib. 2. c. 10.

§. IV.

4 *Materia seu objectum* Treugæ est bellum defensivum vel offensivum; sive justum sive injustum. Dicitur autem bellum defensivum, quo vis injustè illata repellitur. Et hoc esse licitum & justum, nemo negat, cum vim vi repellere omnes leges, & omnia jura permittant. l. 3. ff. de F. & F. Bellum offensivum seu aggressivum est, quo vis infertur injuriæ vindicandæ causæ; ad ejus justitiam tres communiter conditiones desiderantur. *Prima* est legitima belli indicendi autoritas, quam habet omnis & solus is, qui nec in criminalibus, nec in civilibus causis ordinarium superiorem habet: inferiores verò sine consensu supremi Principis bellum gerere non possunt, nisi defensivum; idque idè, quia in propria causa nemo debet esse iudex, nisi careat superiore, à quo jus ipsi dicatur. Molina de F. & F. l. 2. disp. 10. *Secunda* est causa belli gerendi gravis & justa. Justæ autem causæ sunt publica in Principem & ipsius subditos, maximè in Legatos contumelia: occupatio aut detentio iniqua alicujus civitatis: violatio pacis, aut fœderis initi pro re magni momenti: denegatio eorum, quæ jure gentium videntur omnibus concessa: auxilium hosti latum, nisi fortè peculiaria fœdera id permittant: injusta defensio hominis scelerati ad mortem postulati: oppressio iniusta innocentium, & similes. Reginaldus lib. 3. n. 96. Qui rectè subdit gloriam, dilationem Imperii & aliam Regni utilitatem haud esse sufficientem belligerandi causam: alioquin enim totus orbis deberet semper esse in armis. Graves verò causæ censentur, quæ belli damnis

proportionantur. *Tertia* conditio est recta intentio, ut nempe suscipiatur bellum non ex odio, sed ex amore boni communis. Quamquam defectus hujus conditionis non impedit, quò minus bellum à parte rei sit justum: nec inducat obligationem restituendi damna hostibus illata, sicut inducunt defectus primæ & secundæ conditionis, ut docent Theologi communiter.

§. V.

Formam Treugæ conventionalis accipit à conventionione inter Principes belli celebrata, sicut quilibet contractus. l. 23. ff. de R. F. c. 8. §. Eod. in 6.

§. VI.

Finis Treugæ est belli dilatio, & ne ad tempus breve & præsens hostes se invicem lædant.

§. VII.

Effectus est obligatio naturalis, quæ fides, etiam hosti, contra quem bellum geritur, sanctè servanda est. D. August. relatus in c. 1. causâ 23. q. 1. Nihil enim quidquam divinius est, quam promissorum, conventionumque constantia. Jason in l. 1. ff. de Pactis. Magnæque & perpulchra res est, quam aliis omnibus, tum viro Principi fas fidemque servare, Xenoph. Orat. de Agesil. Ut non immeritò detestentur probi improbum Machom. Ill. Turc. Imperat. dictum: præstare fidem Metecatorum esse non Principum, quòd illi à fide, hi ab armis pendeant & viribus.

§. VIII.

Contraria Treugæ conventionali sunt justæ ac probatæ causæ, quibus solvitur. Solvitur autem I. si cesset conditio: defectus enim conditionis omnem contractum reddit irritum arg. l. 37. ff. de Contrah. empt. II. Si tempus sit elapsum; quod non, uti aliàs in civilibus plerumque fieri solet, de die in diem, sed præcisè de momento in momentum numerandum, Gentilis 2. de F. B. c. 12. III. Si ab alterutra parte treuga fuerit violata; cum omnia pro-

promissio intelligatur rebus sic stantibus, & per neutram partem contra promissionem factam immutatis: illa enim vox vulgi, juris & aequitatis est: frangenti fidem, fides frangatur eidem. Quod verum in eodem negotio, & in correlativis, sed non in divisis, ne aliàs perfidia perfidiae accumulatur. Conferatur Panorm. in c. 1. h. t. n. 3. & in addit. lit. a.

§. IX.

7 *Affinis Treugæ, & pars altera rubricæ est Pax, quæ describitur, quòd sit hostium inter se certis conditionibus de bello in totum tollendo legitimè facta transactio.*

8 *Quæri hinc potest: num Princeps pro pace consequenda damna subditis tempore belli illata remittere, aut etiam quædam eorundem bona hosti dimittere possit? negant Hostiens. Bartol. & alii in c. quanto de jurejur. Affirmant Gail. 2. observ. 57. & Mynsing 4. observ. 9. quos sequor, supposito, quòd aliter pax obtineri nequeat, & Reip. intersit pacem iniuri: habet enim Princeps jus in bona subditorum, quoties in publica utilitas vel necessitas exposcit, cui privata postponitur. Auth. res quæ C. communia de Legat. præsertim, quia pax in subditorum quoque commodum redundat. Interim in tali casu damnum quibusdam in particulari illatum proportionaliter aliunde refarciri deberet, vel à Principe, vel à communitate, cujus scil. gratiâ pax inita est: suadet namque naturalis æquitas, ut commodum pacis sentientes, onus quoque propterea impositum proportionaliter sustineant. Quod verum est, si bellum fuerit justum: quia si Princeps injustum bellum contra vel præter voluntatem subditorum inchoasset, teneretur ille solus ex propriis suis bonis damna subditorum refarcire, eò quòd sine justa & publica causa jus nullum habeat subditos privandi bonis, quæ Princeps jurisdictione tantum, non dominio possidet. An autem, & quo jure Imperator Pacem Religiosam inire, ac Hæreticis Episcopa-*

tus, Monasterio, & bona Ecclesiastica tam priùs ablata, quàm tempore pacis à Catholicis pacificè possessa cedere potuerit? Sabbathina quæstio est, à qua consultò abstineo.

TITULUS XXXV.

De Pactis.

SUMMARIUM.

1. *Pacti etymologia.* 2. 3. 4. *Definitio.* 5. *usque*
11. *Et multiplex divisio.*
3. *In quo pactum à pollicitatione differat?*
9. *Promissio presentis & tacenti facta est pollicitatio, non pactum.*
11. *Contractus definitio.* 12. *usque* 20. *Et divisio.*
14. 15. *In contractu innominato utroque jure pænitere dicitur.*
20. *usque* 31. *Qui pacisci possint?*
31. 32. 33. *Alteri nemo paciscitur.*
34. *usque* 44. *Quenam res.* 44. *usque* 47. *Et facta in pacto deduci possint?*
47. *usque* 52. *Pacta incuntur purè, in diem, & sub conditione aut modo.*
52. *Cur Pacta incuntur?*
53. 54. *Neque ex Jure Civili, neque de Jure Can. ex pacto nudo datur actio.*
55. *Et seqq. De præstatione doli, culpa & casus.*

§. I.

Pactum deducitur variè. Baldo à pace: & Hotomano à pacione: aliis à percussione manuum. Sed convenientius Ulpiano à pactione; unde etiam pacis nomen appellatum est. l. 1. §. 1. ff. h. t.

§. II.

Definitur Pactum, quòd sit duorum, vel plurium in idem placitum consensus. d. l. 1. §. 2.

Dicitur l. duorum vel plurium: ad differentiam pollicitationis; quæ est unius & solius offerentis promissio ab altera parte necdum acceptata, atque hinc ante acceptationem nullam obligationem inducit, sed semper revocari potest, & expirat, si promittens moriatur.